

Karepa sadama detailplaneering

Lisa 2

Planeeringuala kontaktvööndi analüüs

Planeeritav ala Türiineemel Karepa külas on osa väärtuslikust ja ilusast Karepa rannikumaastikust, kus on säilinud looduslikud rannalõigud oma pinnavormide ning kõrge loodusväärtusega metsadega. Türiineeme rannalõik hõlmab ala, kus okasmetsane rannikumadalik läheb veepiiril üle valdavalt liivarannaks.

Türiineeme on sarnaselt kogu Vainupea-Karepa rannalõigule eripärane ja vaatamisväärtne oma looduse poolest. Väärtuslike maastike väärtuste alusel kuulub planeeringuala koos kontaktvööndiga II klassi, s.o. väga väärtuslik, maakondliku tähtsusega ala.

Türiineemele on paiga iseärasuste tõttu kujunenud rannaküla koos sadamakohaga. Neemele on rajatud muul eelmise sajandi keskpaigas, kui kolhooside rajamise käigus toodi Rutjalt ja Toolselt sadam Karepale. Muuli rajamisega on kaasnenud randla muutused, mis oma olemuselt ei ole randla looduslikule seisundile omased (liivad kuhjumine muuli põhjaküljele ja selle tulemusena tekkinud kõrge lokaalne liivaluude).

Küla on väike, keske külatega ja hoonestus ning miljöö iseloomulik rannakülale. Hoonestus, nii elamud kui ka paadikuurid, paiknevad kahel pool teed vahetult selle ääres, moodustades ühe tervikliku külaansambli. Elamud paiknevad külatee ääres enamasti männimetsa piiril ja selle sees, paadikuurid rannaalal. Külatee (sõelmetega kaetud pinnasetee) viib läbi hoonestatud ala sadamakohani/muulini.

Hooned on rootsi mõjutustega traditsioonilise põhjamaise ja rannakülale iseloomuliku arhitektuuriga. Türiineeme miljööd ilmestavad enim mereäärsed liivarannaga külgnevad rannajoont jälgivad paadikuurid. Atraktiivseks elemendiks on ühe elamu krundil paiknev püstkoda. Karepa piirkonnamaaja kinnistul asuvad vanad nõukogudeaegsed piirivalveehitised ja nende säilmed. Selle kinnistu korrastamiseks on koostatud ja kehtestatud detailplaneering.

Valitseb ühekorruseline viilkatusega vertikaallaudisega puithoonestus. Seinad on värvitud valdavalt rootsi punaseks (üks elamu Rannaääre kinnistul eristub teistest kollase värvitooni poolest). Katusekatteks on valdavalt eterniit või plekk. Uksed ja aknapiirded on elamutel valged, paadikuuridel nii kontrastsed kui ka samatoonilised. Aknajaotused paadikuuridel on erinevad ja juhuslikud. Piirdeaedadest on kasutatud roigas- ja paekivist aedu, kuid valdaval osal kinnistutest (arvuliselt) piirdeaiaid puuduvad.

Rannaküla miljöö on saanud kannatada. 20-nda sajandi teine pool on lisanud ebasobivaid detaile ja materjale. Osa ehitistest on hooldamata või mahajäetud. Miljööväärtuse tõstmiseks vajab piirkond edasises tegevuses rohkem tähelepanu. Selleks tuleb esmajärjekorras säilitada olemasolevat väärtuslikku originaalmaterjali ja seda korrastada. Hoonete renoveerimisel ja uute rajamisel tuleb kasutada eelkõige traditsioonilisi või neile võimalikult lähedasi ja sobivaid materjale. Uute hoonete rajamisel on olulisim nende sulandumine maastikku, nende õige mastaap ja detailide sobivus olustikku. Värvitooni osas on soovitatav eelistada Türiineemele iseloomulikku rootsi punast.